

Lausunto
26.1.2023

ESAVI/2992/2023

Talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

Aluehallintoviraston lausunto asiasta HE 323/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain ja Finanssivalvonnasta annetun lain 3 ja 20 b §:n muuttamisesta annetun hallituksen esityksen (HE 236/2021 vp) täydentämisestä

Talousvaliokunta on pyytänyt Etelä-Suomen aluehallintovirastolta 25.1.2022 päivätyllä lausuntopyynnöllä lausuntoa hallituksen esityksestä 323/2022 vp, jolla täydennetään hallituksen esitystä eduskunnalle laeiksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain ja Finanssivalvonnasta annetun lain 3 ja 20 b §:n muuttamisesta (HE 236/2021).

Aluehallintovirasto on jo aiemmin antanut lausuntonsa luonnoksesta hallituksen esitykseksi, jolloin aluehallintovirasto kannatti esitettyjä muutoksia sellaisenaan. Aluehallintovirasto toistaa tässä lausunnossa jo aiemmin esittämän kantansa.

Aluehallintovirasto kannattaa esitystä sellaisenaan ja pitää välttämättömänä uuden 16 §:n lisäämistä rahanpesulain 3 lukuun koskien pakotesääntelyn noudattamiseen liittyvää asiakkaan tuntemista.

Vaikka pakotelainsäädäntö on jo nyt ilmoitusvelvollista velvoittavaa lainsäädäntöä, pakotelainsäädäntö on jäänyt osalle aluehallintoviraston valvomista ilmoitusvelvollisista hyvin tuntemattomaksi. Pakotelainsäädännön tuntemuksessa ja noudattamisessa on havaittu huomattavan paljon vaihtelua, jonka vuoksi rahanpesulakiin kirjattu nimenomainen velvoite ottaa pakotelainsäädäntö huomioon selkeyttäisi nykyistä tilaa ilmoitusvelvollisen kannalta.

Koska velvoitetta huomioida pakotesääntely ei ole kirjattu nimenomaisesti rahanpesulakiin, ei rahanpesulain mukaisilla valvontaviranomaisilla ole tällä hetkellä toimivaltaa valvoa sitä, noudattavatko niiden valvomat ilmoitusvelvolliset pakotelainsäädäntöä. Pakotteiden tehokkaaksi toimeenpanemiseksi valvontaviranomaisilla tulee olla asiassa valvontatoimivalta ja valtuudet määrätä hallinnollinen seuraamus säännösten noudattamatta jättämisestä. Aluehallintovirasto pitää uutta pykäläehdotusta selkeänä, jonka vuoksi se voidaan hyväksyä sellaisenaan.

Toinen aluehallintoviraston kannattama ja tarpeellisena pitämä muutos koskee uuden 5a §:n lisäämistä rahanpesulain 8 lukuun.

Elinkeinovalvonnassa esiintyy usein tilanteita, joissa rikkomukseen tai laiminlyöntiin osallisena ollutta yritystä ei ole enää olemassa erilaisten yritysjärjestelyjen vuoksi. Monet aluehallintoviraston valvomista ilmoitusvelvollisista ovat kasvaneet voimakkaasti erityisesti yrityskauppojen myötä, mutta ilmoitusvelvollisille on ollut epäselvää se, missä määrin ilmoitusvelvollinen on vastuussa siitä, että sille yrityskaupan myötä siirtyneiden asiakkaiden tuntemistiedot ovat riittäviä ja ajan tasalla taikka mikä on ilmoitusvelvollisen vastuu ostetussa yrityksessä ennen kauppaa tapahtuneista rahanpesulain rikkomuksista. Uusi 5a § selkeyttää vastuusäännöksiä yritysjärjestelytilanteissa niin ilmoitusvelvollisen kuin valvontaviranomaisenkin kannalta.

Aluehallintovirasto toivoo hallituksen esityksessä ehdotettujen muutosten pikaista hyväksymistä ja voimaantuloa.

Muilta osin aluehallintovirastolla ei ole esitykseen lausuttavaa.

Elinkeinovalvontayksikön päällikkö

Marko Peltonen

Ylitarkastaja

Raisa Badiali

Tämä asiakirja ESAVI/2992/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ESAVI/2992/2023 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Badiali Raisa 26.01.2023 08:54

Ratkaisija Peltonen Marko 26.01.2023 09:00